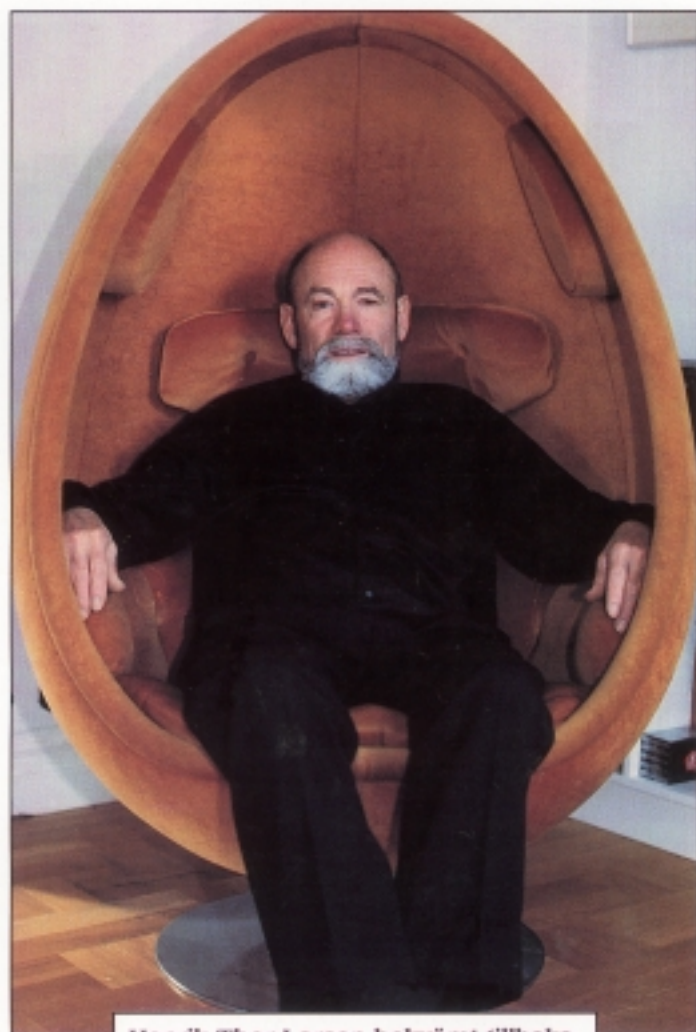

Den siste PLAST- MÖBEL entusiasten

Henrik Thor-Larsen bekvämt tillbaka-
lutad i "Ovalia". Den hade skal av
glasfiberarmerad polyester, klädd
med ett exklusivt tyg, och hade
inbyggda stereohögtalare.

Staffanstorp (Polymervärlden). Det fanns en tid för 30 år sedan, då vi allmänt trodde, att möbler av glasfiberarmerad polyester skulle vara framtiden. Inte minst märktes det på storutställningarna, där fantasin verkligen blomstrade.

Men under 70-talet dog experimentlustan. AP-möblerna försvann, och har inte kommit tillbaka. En av de verkliga entusiasterna fanns i Sverige, nämligen Henrik Thor-Larsen. Han experimenterade friskt, men endast en möbel blev en kommersiell framgång, nämligen "Ovalia". Möbelexperimenten fick bekostas av tillverkning av bl.a. stolar och instrumentbrädor för Saab Sonett och en egen intressant jordkällare. Och naturligtvis försäljningsframgångarna för "Ovalia". Polymervärlden har besökt Henrik Thor-Larsen, som fortsatt är aktiv och nu bl.a. skissar på ett mindre vindkraftverk.

Henrik Thor-Larsen är i dag 66 år. Han hade tänkt sig att bli grafisk designer. Samtidigt hade han ett stort bilintresse.

- Jag hade hört talas om glasfiberarmerad polyester, säger Henrik Thor-Larsen. Varför inte bygga en bilkaross. Jag skaffade information om hur man skulle bygga, och hur man skulle använda materialet.

- Resultatet blev en sportbil, (bild 1) som

jag sedan körde tävling med. Jag finansierade bygget genom att arbeta extra på en bensinmack vid sidan av mina studier.

Stolar för Saab Sonett

- En dag fick jag besök av Malmö Flygindustri, som byggde Saab Sonett. De såg min stol av glasfiberarmerad polyester, och blev intresserade. De köpte i första hand en provserie på 20.

- De kom tillbaka och frågade om mina

ambitioner. Jag såg AP som en intressant utmaning, beslöt mig för att lägga de grafiska studierna åt sidan, och satsa.

- Resultatet blev 1968 en order, värd på den tiden den enorma summan 1,3 miljoner SEK, vilket garanterade en serietillverkning ett år framåt.

- Dittills hade jag haft min produktion i en rivningsfastighet i Malmö. Nu hyrde jag in mig i en fastighet i Tottarp.

- Jag tillverkade stolar och instrumentbrädan för Saab Sonett fram tills bilen lades ned. Jag hade i ett tidigt skede räknat på tillverkning av hela karossen, men Saab bedömde mig som en för liten tillverkare. Efter nedläggningen fick jag över produktionsformarna, och tillverkade sedan reservdelar av AP.

- Jag hade fått blodad tand. Jag började rita och konstruera. Jag tog fram en oljetank, som var som ett ägg. Den skulle placeras på gräsmattan och nästan vara som en skulptur.

Så kom "Ovalia"

- Saabs order kom ojämnt. Jag behövde något annat för att fylla produktionen. Saabs stolar var ju

Bild 1. En ung Henrik Thor-Larsen vid sin sportbil med hembyggd AP-kaross.

Bild 2. "Puzzle" kunde byggas upp som en hel vägg av AP-paneler, till vilken monterades soffor, stolar och viloplatsar. Systemet bestod av totalt 8 moduler.

Bild 3 och 4. "Boomerang" var dels väggfast, dels monterades den på stolpar och byggdes upp i bås. Bord, stolar och gavlar skruvades samman.

Den siste PLÅST- MÖBEL entusiasten

klädda, så jag hade tillgång till tapetserare.

- Äggformen fanns kvar i mitt huvud, och varför inte göra en stol enligt den modellen.

- Resultatet blev 1968 "Ovalia". Den handupplades som ett enda stort skal. Detta försågs invändigt med mjuk cellplast och sedan med ett exklusivt mjukt tyg.

- På insidan byggda jag in stereo-högtalare. I de första exemplaren även en invändig belysning, fäst på en mobil arm. Den blev aldrig S-märkt, så den fitnessen fick jag avstå från.

Försäljningsframgång

- Jag tog stolen med mig, och ställde ut den på möbelmässan i Köpenhamn. Först fick jag en order på 100 stolar till ett varuhus i Tyskland. Sedan order från hela världen.

- Ovalia kom att tillverkas i 8 år, och såldes i totalt 3.000 exemplar. Det kunde varit mer. Min återförsäljare i USA hade tagit över 500 stolar för testförsäljning. Det gick så bra, att han kopierade stolen och lät tillverka den själv.

Moduluppbyggd möbel

- Nu hade jag fått blodad tand, och blev ännu djärvare. Nästa steg blev "Puzzle" (bild 2), som togs fram 1971. Som framgår av namnet var det en moduluppbyggd möbel, som kunde varieras i all oändlighet.

- Den kunde byggas upp som en hel vägg av paneler, till vilken monterades soffor, stolar och viloplatsar. Systemet bestod av totalt 8 moduler, som först gelades i önskad färg och sedan handupplades.

- Jag hade möbelen med på utställningar, men satte den aldrig i produktion. Ett problem var, att modulerna måste bultas in i väggen, med den överkan detta innebar.

Kombinationsmöbel

- Nästa steg blev "Boomerang" (bild 3 och 4). Den kom 1973. Den kunde dels vara väggfast, dels monterades på stolpar och byggas upp i bås. Den bestod av bord, stolar och gavlar, som skruvades samman.

- Detta innebar ett problem. Det

samlade sig gärna smuts i skarvarna, och krävde senare en konstruktionsändring.

Säng

- Nästa innovation var en säng (bild 5). Den byggdes upp av en ovan- och en underdel. Sängen vilade på en låda som underrede. Ryggplattan fästes i stommen med två pinnar, och förankrades sedan i väggen.

- Det gav ingen dragbelastning på väggen. Sängen vilade helt på den underliggande lådan.

- Jag gjorde den 105 cm bred. Det gjorde den svårsäld. Ännu större problem var USA-marknaden, där man helst ville ha dubbelsängar.

Slutade med möbler

- Jag slutade göra möbler i slutet av 70-talet. Det fanns inte längre pengar över för experiment. Det var höga kostnader att ta fram mina möbler, men de hade dittills finansierats av vinsterna från stolarna för Saab Sonett och framgångarna med "Ovalia".

Det var roligt att ta fram nya avancerade möbler. Det var värt pengarna det kostade, samtidigt gav det god reklam åt inte enbart mitt företag, utan åt hela möbelbranschen. Ofta var mina konstruktioner dragplåster på möbelutställningar.

Badrumsinredning

- Mitt företag sysselsatte nu 24 anställda, och vi behövde nya projekt. Jag fick reda på, att man i Danmark skulle bygga om 200.000 gamla lägenheter, där inga badrum fanns.

- Jag tog fram badrum i sprutade sektioner med badkar och stolar, och ställde ut i Köpenhamn. De resulterade dock enbart i en mindre order.

Jordkällare

I stället satsade jag på en ny egen produkt, en jordkällare (bild 6). Idén var, att den även skulle fungera som skyddsrum, efter som konstruktionen var helt gastät.

- Den var uppbyggd som en igloo, och byggdes av fem olika sprutade AP-detalljer. Den levererades helt färdig med dörr.

- Jordkällaren kunde kombineras i flera moduler till små byar under jord. Vi sålde den till privatpersoner, men även till kommuner.

- En kommun byggde samman fem olika moduler under jord, och använde dem för förvaring av färska grönsaker.

- Vi började tillverka dem 1982, och tillverkade dem fram tills dess jag sålde mitt företag 1994.

Fortfarande aktiv

- Att jag sålde företaget 1994, betyder inte att jag dragit mig tillbaka. Jag har en mindre AP-bearbetning på min gård i Staffanstorps, där jag fullföljer gamla order. En är kåpor för dialysapparater för Gambro.

- Kåpan tillverkas genom handupp-läggning med expanderande polyester, standard polyester och glasfibermatta.

Var finns satsningarna?

- Fortfarande är jag full av idéer, men många är svåra att realisera. I dag vill ingen satsa på uppfinnare, bara på garanterat realiserbara vinstprojekt, och vem kan garantera det.

Bild 6. Jordkällaren var uppbyggd som en igloo, och byggdes av fem olika sprutade AP-detalljer. Den levererades helt färdig med dörr.

- Detta trots att alla vet, att det är småföretagarna, som med hjälp av uppfinnarna, skall ta fram nya produkter och jobb.

- Vi borde ha ett råd i Sverige, med arkitekter, designers och ingenjörer, som har som uppgift att seriöst granska alla nya projekt.

Solfångare

- Jag hade en idé om en solfångare av AP. Den var en kombination av inner- och yttertak, isolering och solfångare. Ett komplett element med luft som värmemedium.

- Jag hade STU och Utvecklingsfonden hos mig. De ansåg inte det var något att satsa på, trots att det innebar en ny teknik. De ansåg luft vara en dålig värmeledare, och att det helt enkelt var att kasta pengar i sjön.

- Några år senare gjorde Chalmers en fullskalemodell ungefär efter min princip, och den visade sig ge ett mycket stort överskott på värme.

Vindkraftverk

- Ett av de projekt jag nu arbetar med, är ett mindre vindkraftverk, avsett för mindre gårdar, och kopplat till en generator. Det byggs upp av ett torn och vingar av glasfiberarmerad polyester.

- Tills vidare köper jag vingarna från Holland eller Danmark, men meningen är, att jag skall lägga ut tillverkningen på en AP-bearbetare. Likaså köper jag alla invändiga mekaniska delar, avslutar Henrik Thor-Larsen. (Jac)

Bild 5. Sängen byggdes upp av en ovan- och en underdel och vilade på en låda som underrede. Ryggplattan fästes i stommen med två pinnar, och förankrades sedan i väggen.